

Warszawa, 5 kwietnia 2018 r.

## Raport Coface: Upadłości i restrukturyzacje firm w Polsce w I kwartale 2018 roku. **Upadłości i restrukturyzacji przybywa**

*Prezentowane statystyki są przygotowywane przez ubezpieczyciela należności Coface od 1997 roku w oparciu o daty wydania postanowień sądów o ogłoszeniu upadłości, czyli faktyczne daty upadłości. Podane wyniki za I kwartał 2018 nie są ostateczne i należy się jeszcze spodziewać wzrostu liczby postanowień. Jednak dane sprzed roku, do których liczony jest ostatni wzrost procentowy r/r., pochodzą także z końca marca, co zapewnia rzetelność porównań statystycznych. Dane historyczne, dotyczące lat 2008-2016, pokazują wyniki znane na koniec każdego roku.*

**Niniejszy raport jest analizą po zmianie prawa i sposób porównania danych z lat 2016 - 2017 i pierwszego kwartału 2018 r. z danymi z lat poprzednich jest odmienny.**

1 stycznia 2016 roku wprowadzono nowe prawo restrukturyzacyjne. Głównym celem postępowania restrukturyzacyjnego, oprócz zaspokojenia wierzycieli, jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami, a w przypadku postępowania sanacyjnego - również przez przeprowadzenie działań sanacyjnych, przy zabezpieczeniu słusznych praw wierzycieli.

Istotną zmianą jest także fakt, że w obecnym prawie, postępowaniu restrukturyzacyjnemu podlegają zarówno firmy niewypłacalne, jak i zagrożone niewypłacalnością, w związku z tym nowe statystyki pokazują nie tylko liczbę bankructw, ale także firm zagrożonych bankructwem. Wcześniej obowiązujące prawo umożliwiało ogłoszenie upadłości układowej tylko wobec firmy faktycznie niewypłacalnej.

- **W I kwartale 2018 roku liczba upadłości i restrukturyzacji polskich firm wyniosła 213, czyli o 13 proc. więcej niż w analogicznym okresie 2017 r. (wg danych na koniec marca 2018).**
- **Wśród wszystkich rodzajów postępowań najwięcej ogłoszono upadłości (128 tj. 60 proc.).**
- **Liczba postępowań restrukturyzacyjnych, wprowadzonych z początkiem 2016 roku wraz z nowym prawem upadłościowym, wzrosła o 10 proc. (porównując I kw. 2018 r. z I kw. 2017 r.), niemniej jednak ich udział we wszystkich postępowaniach jest porównywalny w obu analizowanych okresach.**
- **Wśród postępowań restrukturyzacyjnych najwięcej odnotowano przyspieszonych postępowań układowych (48), a najmniej postępowań o zatwierdzenie układu (1). Znaczący wzrost odnotowano w przypadku postępowań sanacyjnych – ich liczba wzrosła o blisko 65 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim.**
- **Najwięcej, bo 65 upadłości i restrukturyzacji zanotowano w produkcji, było to o 30 proc więcej niż w I kw. 2017 r. W handlu sytuacja nie zmieniła się, natomiast w transporcie oraz w budownictwie wyniki są porównywalne z analogicznym okresem 2017 r.**

## Postanowienia upadłościowe i restrukturyzacyjne w Polsce w I kwartałach lat 2008-2018

rodzaj postępowania upadłościowego	I-III 2008	I-III 2009	I-III 2010	I-III 2011	I-III 2012	I-III 2013	I-III 2014	I-III 2015	I-III 2016	I-III 2017	zmiana 2018/17	I-III 2018
Upadłości	81	109	145	143	155	186	170	171	144	112		<b>128</b>
Upadłości z możliwością zawarcia układu*	20	25	34	36	36	43	26	29	14	0		<b>0</b>
Postępowanie o zatwierdzenie układu***									0	5		<b>1</b>
Przyspieszone postępowanie układowe***									14	43		<b>48</b>
Postępowanie układowe***									4	12		<b>8</b>
Postępowanie sanacyjne***									5	17		<b>28</b>
ogółem	101*	134*	179*	179*	191*	229*	196*	200*	181*	189**	<b>+13%</b>	<b>213**</b>

\* Stan wg wiedzy na koniec każdego roku.

\*\* Stan wg wiedzy na koniec pierwszego kwartału.


\*\*\* Procedury restrukturyzacyjne, które pojawiły się od 1 stycznia 2016

\* Procedura obecna w starym prawie upadłościowym. Postanowienia w 2016 r. są wynikiem wniosków złożonych w 2015 r.

### ***Komentuje Grzegorz Siewicz, główny ekonomista Coface w Polsce***

Po wzroście liczby upadłości i restrukturyzacji polskich przedsiębiorstw w zeszłym roku, niekorzystny trend jest kontynuowany w pierwszych miesiącach roku 2018. Łączna liczba postępowań wzrosła o 13 proc. w pierwszym kwartale tego roku, co było niewiele niższą dynamiką niż 16-proc. wzrost odnotowany w całym 2017 roku. Statystyki te są przeciwieństwem obecnej sytuacji makroekonomicznej – w zeszłym roku polska gospodarka zwiększyła się o 4,6 proc., czyli w najszybszym tempie na przestrzeni poprzednich sześciu lat, a tegoroczne wskaźniki potwierdzają, że także w tym roku utrzymuje się solidna koniunktura w Polsce. Prognoza Coface zakłada, że wzrost PKB Polski sięgnie 4,3 proc. w 2018 r.

Wzrost liczby postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych firm w Polsce nadal w dużym stopniu wynika ze zmian w prawie upadłościowym i wprowadzeniu odrębnego prawa restrukturyzacyjnego na początku 2016 r. Przedsiębiorstwa w Polsce borykające się z problemami

A blue diagonal line starting from the top left and extending towards the center of the page.

płynnościowymi chętnie sięgają po środki naprawcze przewidziane w prawie. Ich udział w całości postępowań sięga już 40 proc., a w pierwszym kwartale tego roku znacznie wzrosło wykorzystanie postępowań sanacyjnych, które są najbardziej zaawansowaną formą restrukturyzacji, stanowiącą hybrydę upadłości i restrukturyzacji biznesu. Liczba postępowań restrukturyzacyjnych ogółem zwiększyła się o 10 proc. na przestrzeni roku.

Otoczenie gospodarcze sprzyja biznesowi w Polsce, jednak nie jest ono wyłącznym kryterium, które przyczynia się do sytuacji płynnościowej przedsiębiorstw w Polsce. Ostatnie badanie płatności Coface potwierdziło, że pomimo wysokiego tempa wzrostu gospodarczego w Polsce, opóźnienia w płatnościach dla kontrahentów uległy wydłużeniu. Aż 9 na 10 firm w Polsce doświadcza opóźnień w spływie należności, a średnie zaległości płatnicze wynoszą ponad 60 dni od wymaganej daty płatności za zakupiony produkt lub zrealizowaną usługę. W rezultacie problemy płynnościowe skutkują w niektórych przypadkach koniecznością przeprowadzenia restrukturyzacji lub nawet procesu upadłościowego przedsiębiorstwa. Ostatnie statystyki wskazują, że upadłości, czyli postępowania mające na celu likwidację majątku, były stosowane w pierwszym kwartale tego roku dosyć często – nadal stanowią one większość postępowań, a ich liczba wzrosła o 14 proc. na przestrzeni ostatnich dwunastu miesięcy.

Udział postępowań restrukturyzacyjnych i upadłościowych będzie stabilizować się na poziomach zbliżonych do obecnych. Jednocześnie nie należy oczekiwać istotnego spadku łącznej liczby postępowań. Dobra koniunktura będzie ograniczać dalszy wzrost upadłości i restrukturyzacji, ale polska gospodarka ma już za sobą szczyt rozwoju gospodarczego. Przy obecnych ograniczeniach podażowych należy spodziewać się stopniowo wolniejszego tempa wzrostu gospodarczego w kolejnych latach. Ponadto, sprzyjająca koniunktura powoduje optymistyczne oceny przyszłości i powstawanie nowych biznesów, spośród których znajdują się takie, które nie będą w stanie przetrwać realiów prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Duża konkurencja obecna w wielu branżach pozostaje istotną barierą w biznesie ograniczającą możliwość wykorzystania wysokiego popytu i może powodować konieczność wycofania się niektórych podmiotów z prowadzonej działalności. Wiele może znaleźć się w statystykach upadłości przedsiębiorstw w Polsce.

## Upadłości i restrukturyzacje według branż

branża	liczba** upadłości i restrukturyzacji I-III 2017	liczba** upadłości i restrukturyzacji I-III 2018	zmiana
<b>PRODUKCJA, w tym:</b>	<b>50</b>	<b>65</b>	<b>+30%</b>
<b>Przetwórstwo przemysłowe, w tym m.in.:</b>	43	56	+30%
Produkcja maszyn, urządzeń i urządzeń elektrycznych	5	9	wzrost
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	3	6	wzrost
Produkcja metali i metalowych wyrobów gotowych	12	13	porównywalnie
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2	1	porównywalnie
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	4	5	porównywalnie
Poligrafia i reprodukcja	1	3	wzrost
Produkcja mebli	3	0	spadek
Produkcja wyrobów z drewna, z wyłączeniem mebli	6	6	bez zmian
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1	1	bez zmian
Produkcja odzieży i wyrobów tekstylnych	0	3	wzrost
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (w tym materiały budowlane)	1	2	porównywalnie
<b>HANDEL, w tym m.in.:</b>	<b>46</b>	<b>46</b>	<b>bez zmian</b>
Handel hurtowy	27	27	bez zmian
Handel detaliczny	18	17	porównywalnie
<b>TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA</b>	<b>8</b>	<b>7</b>	<b>-12,5%</b>
<b>BUDOWNICTWO</b>	<b>33</b>	<b>35</b>	<b>+6%</b>
<b>POZOSTAŁE BRANŻE, głównie usługi, w tym m.in.:</b>	<b>52</b>	<b>60</b>	<b>+15%</b>
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	9	7	-22%
<b>ogółem</b>	<b>189</b>	<b>213</b>	<b>+13%</b>

\*\* Stan wg wiedzy na koniec pierwszego kwartału.

## Charakterystyka upadłości i restrukturyzacji w wybranych sektorach

**Komentuje Marcin Siwa, dyrektor działu oceny ryzyka w Coface**

### Przetwórstwo przemysłowe

W I kwartale 2018 r. największy wzrost upadłości i restrukturyzacji zanotowany został w przetwórstwie przemysłowym. Problemy płynnościowe dotyczyły przede wszystkim małych i średnich firm przetwórczych, głównie z sektora produkcji maszyn i urządzeń elektrycznych oraz w przetwórstwie spożywczym. Znamienne jest również pojawienie się upadłości w sektorze tekstylnym. Wiele firm nie radzi sobie na coraz bardziej konkurencyjnym rynku, przy spadających marżach i wymagającym konsumentem. Rosnące koszty pracy wpływają na ograniczenie zysków, a zdarzające się coraz częściej problemy ze znalezieniem pracowników wpływają na potencjał produkcyjny wielu firm, a co za tym idzie na przychody i możliwość realizacji kontraktów.

### Budownictwo

Pomimo bardzo dużego popytu na usługi budowlane mamy do czynienia ze wzrostem liczby upadłości

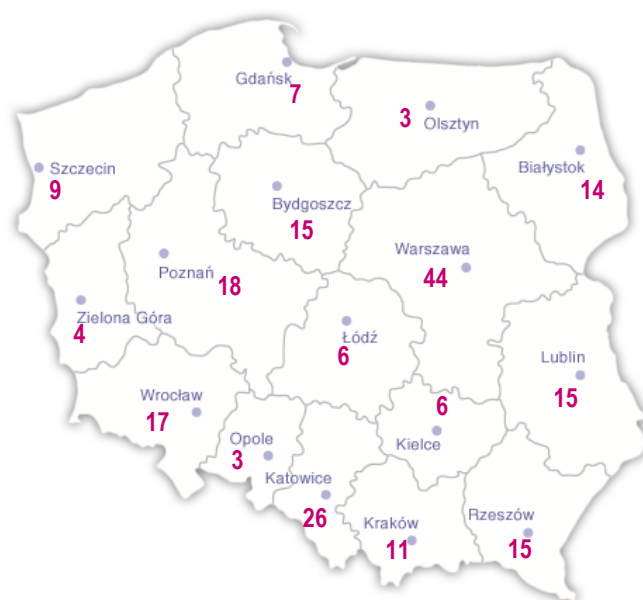
w budownictwie – głównie ze względu na rosnące koszty materiałów budowlanych, robocizny, które wpływają bardzo mocno na rentowność realizowanych kontraktów. Spirala rosnących kosztów dotyka głównie mniejsze firmy wykonawcze, jednak problemy są widoczne również u większych graczy. Sytuację ratuje wciąż duży popyt na usługi budowlane, jednak należy się obawiać pewnego przegrzania koniunktury w branży i rosnących problemów płynnościowych, zwłaszcza w kontekście zbliżającego się wprowadzenia podzielonych płatności („split payment”).

## Handel

Wysoki popyt konsumpcyjny przyhamował wzrost upadłości w handlu. Nie należy się jednak spodziewać zasadniczej poprawy, szczególnie w świetle wspomnianego już wprowadzenia podzielonych płatności, które z pewnością odbiją się negatywnie na płynności wielu firm handlowych, zwłaszcza małych i średnich. Oczywiście rosnące płace mogą nadal napędzać popyt i koniunkturę w handlu, jednak w drugiej połowie bieżącego roku ogólna sytuacja w branży może ulec pogorszeniu.

## Upadłości i restrukturyzacje według regionów

województwo	liczba** upadłości i restrukturyzacji I-III 2017	liczba** upadłości i restrukturyzacji I-III 2018	zmiana
mazowieckie	41	44	+7%
śląskie	24	26	+8%
wielkopolskie	17	18	porównyw.
dolnośląskie	21	17	-19%
podkarpackie	8	15	+87,5%
kujawsko-pomorskie	6	15	+150%
lubelskie	7	15	+114%
podlaskie	7	14	+100%
małopolskie	18	11	-39%
zachodniopomorskie	16	9	-44%
pomorskie	7	7	bez zmian
świętokrzyskie	4	6	+50%
łódzkie	2	6	+200%
lubuskie	4	4	bez zmian
warmińsko-mazurskie	4	3	porównyw.
opolskie	3	3	bez zmian
<b>ogółem</b>	<b>189</b>	<b>213</b>	<b>+13%</b>



\*\* Stan wg wiedzy na koniec pierwszego kwartału.

W pierwszym kwartale 2018 roku w większości województw zanotowano wzrost liczby upadłości i restrukturyzacji w porównaniu z I kwartałem 2017 roku. Tylko w 4 województwach liczba postępowań spadła (woj. dolnośląskie, małopolskie, zachodniopomorskie, warmińsko-mazurskie). Natomiast w woj. pomorskim, lubuskim i opolskim sytuacja nie zmieniła się. Największy spadek postępowań obserwujemy w woj. zachodniopomorskim i małopolskim. Najwięcej upadłości i restrukturyzacji mamy w woj. mazowieckim (44), a najmniej w województwach: warmińsko-mazurskim i opolskim (3).

## Upadłości i restrukturyzacje według form prawnych przedsiębiorstw

forma prawna	liczba upadłości i restrukturyzacji** I-III 2017	liczba upadłości i restrukturyzacji** I-III 2018	zmiana
Spółka z o.o.	104	114	+10%
Przedsiębiorca	50	69	+38%
Spółka akcyjna	18	17	porównywalnie
Spółka jawna	5	6	porównywalnie
Spółdzielnia	4	1	-75%
Pozostałe formy	8	6	-25%
<b>ogółem</b>	<b>189</b>	<b>213</b>	<b>+13%</b>

\*\* Stan wg wiedzy na koniec pierwszego kwartału.

W I kwartale 2018 roku widoczny wzrost liczby postępowań upadłościowych i restrukturyzacji odnotowaliśmy w dwóch grupach form prawnych – spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wśród przedsiębiorców, odpowiednio o 10 proc. i 38 proc. Poprawę zanotowały spółdzielnie. W pozostałych grupach liczba upadłości i restrukturyzacji jest porównywalna do poziomu z pierwszego kwartału 2017 roku.

### KONTAKT DLA MEDIÓW:

Martyna WŁODARCZYK – T. +48 22 465 02 22, M. +48 509 467 531 – E. [martyna.wlodarczyk@coface.com](mailto:martyna.wlodarczyk@coface.com)

#### O Coface

Grupa Coface, światowy lider w ubezpieczeniach należności, oferuje 50 000 firm na całym świecie rozwiązania w zakresie ochrony przed ryzykiem niewypłacalności ich klientów, zarówno w transakcjach krajowych jak i eksportowych. Grupa, obecna w 100 krajach, wspierana przez 4.100 pracowników, odnotowała w 2017 r. obroty w wysokości 1,4 mld EUR. Coface publikuje co kwartał swoje oceny ryzyka kraju dla 160 państw, w oparciu o unikalną wiedzę na temat zachowań płatniczych przedsiębiorstw i doświadczenie 660 lokalnych analityków ds. oceny ryzyka, współpracujących na bieżąco z klientami Coface i weryfikujących kondycję ich dłużników.

W Polsce Coface jest obecny od 1992 roku. Ubezpiecza należności krajowe i eksportowe, oferuje finansowanie poprzez faktoring, a także raporty handlowe o firmach z całego świata. Prowadzi monitoring i windykację należności B2B. Więcej informacji o firmie oraz pozostałe komunikaty prasowe dostępne na:

[www.coface.pl](http://www.coface.pl)

Spółka Coface SA jest notowana w indeksie Euronext Paris – Compartment A na giełdzie papierów wartościowych w Paryżu pod numerem ISIN: FR0010667147 / Skrót: COFA